

Світуца Долина), Румба 2.07,6 (Бубенчик – Водяна Русалка), Капітанша 2.07 (Бубенчик – Відроджена Культура) та деякі інші. Селекційна робота з лінією Бубенчика в Дібрівському кінзаводі у повоєнний час тривала через його сина Ветра 2.10,7 (від Вітрогонки). Його родовід побудований на класичному дібрівському кросі Бубенчик – Воїн за інбридингом на Леля в V-IV і Бичка в VI-IV рядах предків. Особливого значення у племінній роботі заводу мали відомі жеребці орловської рисистої породи – Пілот, Ветер та Отклік.

Справжня ж гордість Дібрівського заводу – сірий красень Піон 2.00,1, 1966 р. народження від Приданниці, доньки Пілота та Откліка., багаторазовий переможець традиційних і міжнародних призів, чемпіон породи, а в подальшому феноменальний плідник, від якого отримано неймовірну кількість найжвавіших рисаків у породі. За свої досягнення в історії орловської рисистої породи названо «конем двадцятого сторіччя». Він став засновником найпотужнішої лінії, що домінує в сучасній орловській породі, яка з кожним роком збільшується в розмірах завдяки видатним іподромним і заводським успіхам своїх синів, онуків і правнуків.

З цього часу завод і надалі працює з лініями Отбоя, Пілота, Ветра, Воїна, та новими для заводу лініями Пролива, Ісполнительного, Барчука. Представники цих ліній залишили потомство, поповнювали власний основний склад і використовувалися в інших кінних заводах.

Пострадянський період також відзначився появою цінних представників породи, рекордистів, чемпіонів та відтворним складом. Слід відзначити Абатура (Біполяр – Арабіка), лінії Ісполнительного, який з 1995 по 2005 роки використовувався як плідник в Дібрівському та Запорізькому кінних заводах, іподромного бійця Поступка 2.06,8 (Причал – Порфіра), за яким перші місця у більш ніж 50 традиційних призах, Афоризма – 2.02,1; 3.11,8; 4.25,1; 1994 р.н. (Фагот – Арабіка) вже лінії Піона, на рахунку якого 21 перемога у традиційних призах, серед знаменних перемог – перше місце у призі «Піона» 2003 року на Московському іподромі, найжвавіший орловський рисак 2000 року на пострадянському періоді, його сина Парнаса – 2.02,6; 2015 р.н. (Афоризм – Подшивка), тричі вінчаного триразового володаря Призу Піона.

Не безслідним залишилося використання жеребця Сокола – 2.08,2; 3.12,9; 2005 р.н. (Композитор – Символіка) продукт «зворотного» кросу Пілот – Отклік, на відміну від класичного дібрівського Отклік – Пілот, від якого отримали видатних рисаків сучасності Цельсія – 2.07,1; 2014 р.н. (Сокол – Цариця), Барсу – 2.06,1; 2015 р.н. (Сокол – Баронеса), Живописця – 2.02,8; 2016 р.н. (Сокол – Живописна), Аса – 2.02,8; 2016 р.н. (Сокол – Арабелла).

На сьогоднішній день завод працює з лініями Пілота, Піона та Воїна, генофонд якого справедливо можна вважати «золотом» вітчизняного рисистого кіннозаводства.

СУЧАСНИЙ СТАН ВИРОБНИЦТВА ЯЛОВИЧИНИ

Ю.І. Криворучко

Державний біотехнологічний університет
ykrivoruchko77@gmail.com

Добробутом населення країни вважається споживання продуктів харчування згідно медичних норм, особливо м'яса. Якщо говорити про це на сьогодні, ми бачимо, що спроможність більшої частини українців споживати та купувати дороге м'ясо, а це яловичина, дуже низька [1]. Перевага надається курятині та свинині. В результаті цього, населення не забезпечує себе білками тваринного походження згідно норми, а споживання яловичини становить близько 9 кг на рік, проти 40 кг. Головними чинниками цього є занепад галузі м'ясного скотарства, щорічне зменшення поголів'я великої рогатої худоби та, в

зв'язку з російською агресією, знищення господарств, які займаються скотарством, а також, частина їх опинилися на окупованій території.

Найбільшу кількість м'яса на одну людину за рік виробляє Данія – 323,7 кг; Нова Зеландія – 296,4; Ірландія – 234,6; Уругвай – 188, 9; Австралія – 185,9; Нідерланди – 170,2; Бельгія – 159,6; Іспанія – 150,6; США – 142,8; Бразилія – 140,1; Монголія – 133,5; Аргентина – 133,3; Канада – 131,5; Польща – 116,1; Австрія – 102,9 кг [2]. В Україні виробництво м'яса на душу населення склало 56,3 кг [1].

Згідно даних статистики, в минулому році лідерство з виробництва м'яса належало Китаю, який виробив 88,2 млн т. Сполучені Штати Америки та Бразилія посіли друге та третє місце з виробництвом 46,8 та 29,3 млн т. В Європейських країнах Німеччина посіла перше місце – 8,2 млн т, за нею Іспанія – 7,1 млн т, Франція – 5,6 млн т, Польща – 4,5 млн т, Великобританія – 4,1 млн т та Італія – 3,7 млн т [2,3]. Якщо взяти виробництво яловичини, то у США було вироблено 12,6 млн т, Бразилія 10,4 млн т, ЄС 7,7 млн т, Китай 7,0 млн т, Індія 4,0 млн т., Аргентина 3,1 млн т, Австралія 2,1 млн т [4,5]. За перших сім місяців минулого 2022 року в Україні було вироблено яловичини лише 97,6 тис. т [6]. Дані держави роблять наголос на тому, що саме в умовах м'ясного скотарства, при виросуванні худоби м'ясних порід, виробляється яловичина. При цьому державам галузь м'ясного скотарства, при експорті м'яса, приносить великі прибутки.

Щодо виробництва яловичини, то ситуація залежала від регіонів та інших факторів. В одних країнах виробництво збільшилося, в інших навпаки – зменшилося. Також значного негативного впливу на її виробництво спонукали пандемія COVID-19, зменшення молочного поголів'я худоби у країнах Європи та інше. В 2021 році на першому місці серед виробників яловичини були Сполучені Штати Америки, з загальною кількістю виробництва 12,6 млн т. До країн лідерів входить також Бразилія – 10,4 млн т; країни Європейського Союзу – 7,7; Китай – 7,0; Індія – 4,0 млн т, Аргентина – 3,1; Мексика – 2,1; Австралія – 2,1 млн т. Несподівано серед цих країн бачити Індію, де за релігійними канонами велика рогата худоба вважається священною. Але, незважаючи на це, Індія збільшила виробництво яловичини від буйволів, м'ясо яких експортують у В'єтнам, Єгипет, Малайзію та Саудівську Аравію [4, 6].

Найбільшими експортерами телятини та яловичини в 2021 році була Бразилія – 2,7 млн т; США – 1,4; Австралія – 1,4; Індія – 1,4; Аргентина – 0,8; Нова Зеландія – 0,6; Канада – 0,5; Уругвай – 0,4 млн т [5].

Як відмічають аналітики українського клубу аграрного бізнесу, за сім місяців 2022 року, виробництво телятини і яловичини зменшилося на 22,3% та становило лише 97,6 тис. т. Підприємства, які займалися переробкою, не в змозі закуповувати у великих об'ємах тварин через значне зменшення попиту на внутрішньому ринку та обмеження реалізації продукції на експорт. В цілому, виробництво яловичини в Україні в останні роки, було направлене на експорт та залежало саме від нього. Транспортування худоби, яловичини і телятини проводилося морським шляхом в такі країни як Китай, Азербайджан, Узбекистан, Грузію, Казахстан. Експорт яловичини, за сім місяців минулого року, в зв'язку з закриттям портів, зменшився на 36 % в порівнянні з 2021 роком та склав 5,34 тис. т. Однак вихід з цього положення є, переорієнтувати експорт до країн ЄС, так як Україна отримала статус кандидата до вступу в ЄС [7].

Починаючи з 1991 року по 2017 рік, а потім з 2021 року, виробництво яловичини в Україні було не рентабельне, в зв'язку з великим диспаритетом цін на вироблену продукцію та її реалізації, використання застарілих технологій, щорічним збільшенням собівартості виробництва приросту поряд з зростанням цін на енергоносії, ігноруванням технологічними процесами, включаючи від відгодівлі до умов утримання, відсутності державної підтримки у вигляді дотацій та надання кредитів з малими відсотками, відсутності керування державою закупівельних цін на худобу переробними підприємствами в залежності від напряму продуктивності породи та інше. Лише докорінні зміни та підходи до технології, враховуючи

вищезгадане, можуть дати поштовх для ефективного виробництва вітчизняної якісної яловичини та телятини.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Криворучко Ю.І., Нагорний С.А. Реалії виробництва вітчизняної яловичини. Матеріали конференції: «Сучасний рух науки: тези доп. VI міжнародної науково-практичної інтернет-конференції Міжнародного електронного науково-практичного журналу «WayScience», Дніпро. 2019. С. 575-580.
2. Мировое производство мяса по странам. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.atlasbig.com/ru/stran-po-proizvodstvu-myasa>
3. У світі зросло виробництво м'яса. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.growthow.in.ua/u-sviti-zroslo-vyrobnytstvo-m-iasa/>
4. Крупнейшие производители говядины в мире. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.statista.com/chart/19127/biggest-producers-of-beef/>
5. Крупнейшие экспортеры говядины в мире. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.statista.com/chart/19122/biggest-exporters-of-beef/>
6. За сім місяців 2022 року експорт української яловичини скоротився на 64%. Електронний ресурс. Режим доступу: https://www.ucab.ua/ua/pres_sluzhba/novosti/za_sim_misyatsiv_2022_roku_eksport_ukrainskoi_yalovichini_skorotivsia_na_64
7. Україна експортує у 10 разів більше яловичини, ніж імпортує. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://landlord.ua/news/ukraina-eksportuie-u-10-raziv-bilshe-ialovychyny-nizh-importuie/>

ЗАСТОСУВАННЯ ФЕРМЕНТНОГО ПРЕПАРАТУ «ПАНКРЕАТИН» ПРИ ВИГОТОВЛЕННІ ГРАНУЛЬОВАНИХ КОРМІВ ДЛЯ РИБ

Л.В. Худа, А.В. Рожок

Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича
l.khuda@chnu.edu.ua

Вартість кормів – один з визначальних факторів у формуванні собівартості продукції аквакультури. На фоні зростання світових цін на основні інгредієнти, такі як рибне борошно та риб'ячий жир, здешевлення комерційних гранульованих рибних кормів часто досягається шляхом заміщення традиційної сировини на альтернативну. Це зазвичай призводить до збільшення значень кормового коефіцієнту внаслідок погіршення засвоюваності таких кормів.

Один із шляхів усунення даного недоліку – введення у корми ферментних препаратів, що дозволяє підвищити біодоступність нутрієнтів. З іншого боку, ферментні препарати можуть викликати часткові зміни властивостей гранульованих кормів та прискорене їх псування.

Ферментний препарат «Панкреатин 8000» є комплексним препаратом, що володіє гідролітичною активністю, зокрема ліполітичною, протеолітичною та амілолітичною. Проте, саме активність ліпаз в складі зазначеного ферментного препарату є найвищою (8 тис. одиниць).

Введення в гранульований корм препарату з підвищеною ліполітичною активністю, звісно, має відобразитися на інтенсивності гідролітичних процесів ліпідної компоненти корму.